

VINERI • 1 FEBRUARIE 2008 • ANUL LVIII NR. 5

FOAIA

ROMÂNIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Protest pentru cauza școlii românești
Amintiri străvechi din Chitighaz
Bruxelles, ultima gară

CALENDAR ORTODOX

4 februarie, luni – Cuviosul Isidor Peluziotul și Sfântul Mucenic Avramie
5 februarie, marți – Sfintele Mucenițe: Agata și Teodula.
6 februarie, miercuri – Cuviosul Vucol, episcopul Smirnei; Sf. Mc. Iulian, Fausta și Maxim: Cuviosul Varsanufie cel Mare
7 februarie, joi – Sf. Partenie, episcopul Lampsacului și Luca: Cu. Luca: Sf. 1003 Mucenici din Nicomidia
8 februarie, vineri – Sf. Mare Mucenic Teodor Stratilat și Sfântul Prooroc Zaharia
9 februarie, sâmbătă – Sf. Mc. Nicifor: Sf. Mc. Episcopi Marcel și Pangrație. (Odovania Praznicului Întâmpinării Domnului)
10 februarie, duminică – Sf. Sfințit Mc. Haralambie; Sf. Mucenițe Enata și Valentina

AGENDĂ

4 februarie

1544 – Filip Moldoveanul a tipărit la Sibiu „Catehismul românesc”, prima carte tipărită în limba română.
1809 – s-a născut scriitorul Vasile Cârlova.
1849 – a murit Costache Conachi

5 februarie

1990 – s-a înființat, la București, Muzeul Țăranului Român

6 februarie

1868 – a avut loc, la Paris, premiera „Poemei române” compusă de George Enescu. Este prima sa apariție publică în calitate de compozitor (la vârsta de 16 ani).

7 februarie

1812 – s-a născut Charles Dickens, scriitor englez.
1915 – s-a născut Teoctist Arăpașu (Prea Fericitul Părinte Teoctist), fostul patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.
1992 – în baza Tratatului de la Maastricht s-a constituit Uniunea Europeană.

8 februarie

1907 – răscoala țăranilor din satul Flămânzi, județul Botoșani.

9 februarie

1904 – s-a născut Mircea Vulcănescu, filosof, sociolog, economist, publicist, eseist, traducător și scriitor.

10 februarie

1933 – s-a născut actorul Victor Rebengiuc.
1934 – s-a stins din viață Vasile Goldiș, om politic, membru de onoare al Academiei Române.

Citatul
săptămânii

„Apărarea intereselor limbei românești e una din garanțiile viitorului nostru național și prin urmare o sfântă datorie patriotică.”
I. A. Bassarabescu (1870–1952)

AȚRU are tot mai mulți bani...
pentru funcționare

La finele anului 2007, Guvernul de la Budapesta a adoptat noi norme juridice privitoare la gospodărirea autogovernărilor minorităților. Reprezentanțele naționale vor trebui să consolideze activitatea oficiilor lor, să intensifice munca de coordonare dintre aceste oficii și adunarea generală a autogovernării pe țară. Pentru cheltuielile de funcționare din 2008 s-a votat de către Parlament pentru Autogu-

vernarea pe Țară a Românilor din Ungaria suma de 50,7 milioane de forinți, la care se mai adaugă acum 7,5 milioane de forinți, din partea Guvernului, ca autogovernarea românească să poată plăti angajați de specialitate pentru munca de administrare, gospodărire de la oficiul din Iula.

Oficiul AȚRU administrează și bugetul de funcționare pe anul 2008 a Centrului de Documentare și Informare. Acest buget

garantat de stat al instituției autogovernării pe țară a crescut față de anul trecut și este de 17,2 milioane de forinți. Centrul de Documentare, care s-a angajat la întreținerea Casei-muzeu din Chitighaz, la finele anului 2007 a primit 3 milioane de forinți de la Cancelaria Primului Ministru pentru lucrările de renovare de la această instituție din Chitighaz, preluată acum doi ani de către AȚRU.

A.C.Cz.

Jula

UCRU se pregătește
de alegeri

Prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria s-a întrunit în ședință sâmbătă trecută, 26 ianuarie, pentru a dezbate realizările din anul trecut și pentru a pregăti ședința Adunării Generale din 1 martie. În acest an, la UCRU vor fi alegeri, pe 1 martie expirând mandatul de 4 ani al actualului Prezidiu, condus de dr. Ioan Ciotea. În cadrul ședinței s-a stabilit, că până pe 5 februarie, fiecare asociație locală care este membră în Uniune, trebuie să comunice numele delegaților în Adunarea Generală. Numărul delegaților în Adunarea Generală a UCRU este de 57. La ședința Prezidiului s-a mai amintit că, în 2007, Uniunea Culturală a primit un sprijin considerabil de la Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, care a contribuit în mare măsură la buna funcționare a organizației civile de la Iula.

E.I.

Seghedin

Românii din Seghedin se
vor întâlni „marți seara”

Asociația Culturală a Românilor din Seghedin a ținut ședința adunării generale joia trecută, la catedrala de română, în cadrul căreia s-au dezbătut bugetul și darea de seamă a activității din anul trecut și s-au făcut planurile pe anul 2008. Membrii asociației au hotărât ca donația de 1% din impozitul contribuabililor pe anul 2007 să fie folosită pentru o excursie în România.

Asociația și-a desemnat delegații la ședința adunării generale a UCRU din 1 martie, astfel organizația

din Seghedin în următorii patru ani va fi reprezentată de Tiberiu Boca, Anamaria Brad, Ștefan Crâsta și dr. Gheorghe Petrușan.

Asociația din Seghedin va porni din luna următoare și cu o nouă serie de întâlniri neoficiale, un fel de taifas, la care sunt așteptați toți românii din orașul de pe malul Tisei. Întâlnirea se va numi „Marți seara”, și se va ține, bineînțeles, în zi de marți. Prima întâlnire va fi pe 12 februarie, de la ora 18.00, la Restaurantul Peștișorul de Aur din Seghedin.

E.I.

Ungaria

Referendum:
pe 9 martie

Referendumul pentru ștergerea taxei medicale, taxei de spitalizare și a taxei de școlarizare se va desfășura la 9 martie 2008, fiind inițiat de președintele Ungariei, Sólyom László, cel cărui îi revine autoritatea de a stabili data referendumurilor. Parlamentul Ungariei a decis despre referendum încă în decretul de la 17 decembrie a anului trecut. În ziua de 9 martie, cetățenii Ungariei vor fi chemați să se pronunțe printr-un referendum asupra proiectelor de reformă ale guvernului socialist. Referendumul a fost solicitat de principalul partid de opoziție din Ungaria, Fidesz, și vizează proiectele guvernului de taxare a serviciilor medicale și a studiilor.

A.C.Cz.

FOAIA FOAIA FOAIA
românească românească românească<http://www.foaia.hu>FOAIA FOAIA FOAIA
românească românească românească

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Protest pentru cauza școlii românești

Reprezentanți ai instituțiilor românești, asociații civile, autoguvernări minoritare, personalități ale vieții publice, specialiști, cetățeni care își asumă răspunderea pentru învățământul românesc din Ungaria protestează împotriva intenției conducerii actuale a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria de a lua în propria sa conducere cea mai importantă instituție instructiv-educativă a comunității românești, Școala Generală și Liceul „Nicolae Bălcescu”, precum și instituțiile anexate, căminul de elevi și centrul cultural din Jula. Protestul care a fost semnat, până la încheierea ediției, de către peste 50 de semnatari, majoritatea foști elevi ai liceului Bălcescu, au trimis această scrisoare la forurile competente din Budapesta și București.

În comunicat se arată: „Obiecția noastră nu e una de principiu. În caz că noțiunea de autonomie culturală ar fi definită în mod mai concret, am considera un lucru firesc ca comunitățile minoritare din Ungaria, implicit și românimea, să aibă dreptul de a decide asupra tuturor condițiilor de funcționare ale instituțiilor lor. Protestul de față se bazează pe următoarele argumente:

- Mai mulți membri ai Adunării generale a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria nu aparțin minorității române din Ungaria, nu vorbesc limba română, nu cunosc tradițiile culturale ale românilor, iar legea electorală în vigoare nu garantează ca în viitor autoguvernarea pe țară a românilor să fie alcătuită numai din români.
- De la înființarea ei,

Autoguvernarea pe Țară nu a elaborat și nu a prezentat în fața opiniei publice nici o concepție instructiv-educativă.

- Nu și-a expus punctul de vedere cu privire la soluționarea satisfăcătoare a școlilor bilingve cu un efectiv redus și a școlilor în care limba română este obiect de predat.

- Nu are nici o concepție cu privire la îmbunătățirea învățământului în general, intensificarea învățământului bilingv și al predării limbii române.

- După o pregătire adecvată și o coordonare cu toate părțile în cauză, preluarea școlilor trebuie începută cu școlile cele mai periclitate.

- Prima școală desemnată spre a fi preluată este cea mai însemnată instituție română instructiv-educativă din Ungaria, cu o

funcționare adecvată, drept urmare, așezarea ei sub sfera de autoritate a Autoguvernării pe Țară nu ar genera un învățământ de mai bună calitate, dimpotrivă, ar crea confuzie.

- Luarea în primire nu este pregătită din punct de vedere ideatic, iar Autoguvernarea pe Țară nu dispune de specialiști pentru îndrumarea învățământului; nu este cunoscută opinia comisiei pentru învățământ, problema nu a fost luată în dezbatere.

- În aceste împrejurări, preluarea instituției ar da dovadă de iresponsabilitate și ar duce la decăderea nivelului actual al învățământului.

De aceea, semnatarii Protestului atrag atenția tuturor conducătorilor și membrilor comunităților confesionale și laice care se consideră responsabili de învățământul românesc, a specialiștilor cu experiență în domeniul instrucției și educației să recurgă la toate mijloacele legale pentru ca cea mai importantă instituție instructivă și educațională a românilor din Ungaria, Școala Generală și Liceul „Nicolae Bălcescu” să nu ajungă pe mâna actualei conduceri a Autoguvernării pe Țară, organizație cu o legitimație și o competență profesională precară.

Jula, 25 ianuarie 2008

Primăria Julei ține la școala românească

În această săptămână, joi, pe 31 ianuarie, Consiliul Local al orașului Jula va decide în problema predării școlii și liceului românesc pentru Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. După ultimele informații ale redacției noastre, consilierii locali vor cere amânarea deciziei în această problemă. Deoarece ședința are loc după încheierea ediției noastre, am solicitat părerea primăriei dr. *Perjési Klára* orientându-ne care este poziția conducerii orașului Jula în această problemă.

„În ultimele zile ale anului trecut am primit decizia Autoguvernării pe Țară, referitoare la preluarea școlii românești din oraș, lucru care creează o situație confuză la noi. Suntem conștienți de faptul că, conform legii, ATRU are dreptul să facă acest lucru, dar liceul de decenii întregi aparține orașului și este o parte integrantă în cultura

acestui. Autoguvernarea Românească din Jula dorește ca liceul să rămână în continuare la primăria orașului, același lucru doresc și o bună parte din consilierii orașenești, la fel și reprezentanța părinților și a elevilor de la liceu. Pentru că legea nu este destul de explicativă și nu știm dacă noi avem dreptul să cercetăm toate elementele

care ar putea împiedica preluarea școlii, am cerut o expertiză. Legea prevede că reprezentanța pe țară a românilor are dreptul să preia instituția, iar dacă ATRU o cere noi trebuie să o predăm. Nu știm dacă nu ar fi fost mai norocos, ca înaintea deciziei, ATRU să discute cu reprezentanța părinților sau cu Autoguvernarea Românească din Jula. În funcție de discuțiile prealabile avute cu consilierii, majoritatea sunt de părere ca instituția să rămână în continuare în proprietatea primăriei. Părerea noastră este că în ziua de azi omul se mulțumește cu mai puțin dar sigur, decât să aleagă un viitor nesigur.” A.L.B.

EDITORIAL

Bruxelles, ultima gară

Toți cei peste o sută de părinți (români și unguri) care au fost vinerea trecută la ședința cu părinții au semnat o scrisoare pe care luni au trimis-o la secretarul de stat pentru învățământ cerând ca să se împiedice ca școala generală și liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula să ajungă pe mâna Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria. La sfârșitul săptămânii trecute, și intelectualii români din Ungaria, conducători de instituții sau asociații, foști elevi de la „Bălcescu”, au întocmit o scrisoare deschisă în care și-au exprimat protestul contra preluării școlii julane de către ATRU. Luni seara, Autoguvernarea Românească din Jula a cerut categoric de la Primăria Julei, care este proprietarul actual al școlii, să nu decidă în favoarea ATRU, deoarece prin această decizie școala românească ar ajunge într-o situație incertă.

Toate aceste proteste scot din nou la lumină nemulțumirea naționalităților din Ungaria față de Legea Minorităților, față de sistemul de autoguvernări, care demonstrează de fiecare dată că nu a fost creat pentru naționalitățile din această țară. Atât părinții cât și intelectualii își exprimă îngrijorarea ca un complex școlar românesc, cum este cel din Jula, care funcționează în condiții financiare relativ normale și cu destul de mulți copii, să nu ajungă pe mâna unei autoguvernări în care înfloresc etnobusinessul și este condusă de oameni ireponsabili pentru viitorul românilor. Mulți părinți au declarat că într-o situație nesigură nu își vor mai înscrie copiii la această școală. Alții au fost de părere că dacă autoguvernarea pe țară vrea să preia vreo școală, de ce nu începe cu altă instituție unde cu adevărat sunt probleme. De ce nu au salvat de la desființare școala din Otlaca? E ușor să pui mâna pe o instituție în care învață 350 de copii, în condiții relativ bune, fără probleme deosebite. Mai ales atunci, când pe lângă această școală există și un centru, cu camere de oaspeți și sală de spectacole și care pot fi încă o sursă de venituri nemuncite pentru paraziții autoguvernării. Părinții au accentuat că ei nu vor ca drepturile copiilor lor să fie știrbite din cauză că autoguvernarea pe țară vede în preluarea acestei instituții o afacere bună.

Autoguvernarea Românească din Jula susține că aceasta nu este o problemă de principiu, pentru că în mod normal sigur că ar fi foarte bine ca fiecare naționalitate să poată să aibă grijă de propriile instituții, să gospodărească singuri, etc. Decât că situația în care se află românii din Ungaria, deja de prea mulți ani, nu este normală. Nu se poate accepta prezența nici unui român în reprezentanța pe țară, precum nu se poate accepta ca o conducere să voteze contra limbii materne a acelei minorități despre care pretinde că o reprezintă. Și nicidecum nu se poate accepta ca cea mai importantă instituție de învățământ românesc din Ungaria să ajungă în situația să se lupte cu etnobișnițarii.

Până acum, trei autoguvernări pe țară (nemții, slovacii și croații) au preluat șase școli din Ungaria. Schimbarea proprietarului însă în fiecare caz s-a întâmplat în cea mai mare înțelegere, cu concepții bine gândite în interesul copiilor, a generațiilor următoare. La noi, la români s-a spart din nou buba. **Nereprezentativitatea** sistemului de autoguvernări, minciunile făurite pe pielea noastră (și pe banii noștri), declarând în toate direcțiile, mai ales spre România, cum că noi am pășit deja pe calea realizării autonomiei culturale, toate acestea pe noi, pe români, ne costă foarte mult. Acest experiment maghiar, numit în mod pervers „autoguvernare”, ușor poate duce la desființarea școlilor, grădinițelor și tuturor instituțiilor noastre. Dacă nici de această dată Budapesta și, mai cu seamă, București nu vor auzi strigătul românilor de bun simț și responsabili pentru propria lor soartă, poate n-ar strica să strigăm mai tare... Să se audă până la Bruxelles.

Eva Iova

Pe scurt...

ROMÂNIA ȘI BULGARIA
ÎMPREUNĂ ÎN SCHENGEN

Ministrul internelor și reformei administrative, Cristian David, împreună cu omologul său bulgar au semnat vinerea trecută „Declarația Comună de pregătire pentru aderarea la Spațiul Schengen” în anul 2011, informează un comunicat al MIRA. Condițiile pe care România trebuie să le îndeplinească pentru aderarea la spațiul Schengen se referă la securizarea frontierelor externe conform standardelor Schengen, realizarea Sistemului Informatic Schengen care asigură legătura directă cu bazele de date ale Uniunii Europene, crearea condițiilor pentru integrarea în sistemul european comun de vize.

UNIVERSITATEA BUCUREȘTI ÎN TOP 500

Universitatea București se numără printre primele 500 de universități din lume, conform unui sondaj efectuat de o publicație londoneză. Criteriile care au fost luate în considerare pentru alcătuirea acestui clasament sunt calitatea predării, calitatea cercetării, șansele de angajare ale studenților, precum și numărul străinilor care studiază la universitate. Universitatea din București este una din cele mai importante instituții de învățământ superior din România. În cei aproape 140 de ani de existență, a obținut un solid prestigiu național și internațional. Pe diferitele domenii, Universitatea București ocupă următoarele poziții: Arte și Științe Umaniste – 277, Științe Sociale – 330, Inginerie și Tehnologia Informației (IT) – 336, Știința Vieții și Biomedicina – 427, Științele Naturii – 447.

„4, 3, 2” NOMINALIZAT LA CEZAR

Filmul lui Cristian Mungiu, „4 luni, 3 săptămâni și 2 zile”, a fost nominalizat la premiile industriei de film franceze, Cesar, la categoria „Cel mai bun film străin”, potrivit site-ul specializat ecranlarge.com. Filmul lui Mungiu a fost nominalizat și la Globurile de Aur și a reprezentat România în cursa pentru Oscarul pentru film într-o limbă străină, dar nu a trecut de prima etapă de selecție.

Dr. Ioan Ciotea a devenit
șef de secție

Săptămâna trecută, dr. Ioan Ciotea, medic primar al secției de traumatologie de la spitalul județean Pándy Kálmán din Julia, a fost numit șef de secție. Dr. Ioan Ciotea, după ce a terminat Universitatea de Medicină Umană din Seghedin, în 1989, s-a angajat la spitalul din Julia, unde și-a început activitatea la Departamentul Traumatologic, unde după cinci ani de practică, în 1994, a obținut prima specializare în traumatologie. După obținerea unei burse, în anul 1997 a petrecut o lună de zile la Salzburg (Austria), la o clinică de ortopedie, unde a studiat alături de un profesor renumit în chirurgia umărului. Ex-

pertiza a introdus-o și la spitalul din Julia, creând astfel un domeniu nou al chirurgiei de reconstrucție a sistemului locomotor. A doua specializare pe care dr. Ciotea a obținut-o a fost în ortopedie, în anul 1999. A susținut peste 50 de prezentări la diferite congrese naționale și internaționale, a publicat în jurnalele de specialitate, etc. În anul 2004 a fost numit medic primar al secției de traumatologie de la spitalul julan.

Pe lângă activitatea profesională foarte încărcată, participă activ la programele comunității românești. În anul 1995, împreună cu câțiva colegi și prieteni români, a înființat Asociația Turistică a Românilor din Ungaria. Această asociație are scopul de a ajuta tinerii intelectuali și școlile românești din Ungaria de a răspândi valorile românești. După înființarea asociației a devenit membru al Preziului Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, în 1999 a fost ales ca președinte al acestei organizații, iar în 2004 a fost reales în această funcție. Din 1998 este președintele Autogovernării Românești din Julia, iar aceste funcții pe care le are în conducerea comunității românești din Ungaria le face voluntar.

Anca L. Butar

Planuri de viitor la primăria
din Chitighaz

Pe 23 ianuarie, la Chitighaz a avut loc ședința consiliului local. Dintre cele 18 puncte de pe ordinea de zi, printre primele probleme despre care s-a discutat a fost proiectele pe care primăria locală le-a întocmit pentru îmbunătățirile de la grădinița românească și cele două școli, română și maghiară. În urma obținerii de fonduri,

grădinița românească ar putea fi renovată, s-ar extinde pentru a încapa mai mulți copii. În scopul de a întări prietenia între cele două școli, școala românească și cea maghiară, primăria a întocmit un proiect european, pentru renovarea și construirea de laboratoare noi, laborator de limbi străine, etc. la cele două instituții.

A.L.B.

Post vacant
de educatoare
la Bătania

Școala generală și grădinița românească din Bătania a publicat un concurs pentru ocuparea postului de pedagog pentru grădinița românească. Dosarele de înscriere la concurs trebuie înaintate până pe 21 februarie anul curent (în termen de 30 de zile de la data apariției anunțului în Monitorul de învățământ). Dosarele vor fi înaintate pentru Iulia Olteanu, directoarea școlii și a grădiniței, la adresa: Școala generală și grădinița, 5830 Bătania, strada Fő nr. 58. Informații suplimentare se pot obține la numărul de telefon: (68)456-126.

A.C.Cz.

Școală nouă
la Bătania

Ministerul Învățământului de la Budapesta a decis despre sprijinirea renovării școlii românești din orașul Bătania. În apropierea grădiniței se găsește o clădire veche, care cândva a funcționat ca școală, această clădire va fi reconstruită și mărită cu sprijinul acordat de 100 milioane de forinți. În luna decembrie, pe contul Primăriei a și sosit prima rată de finanțare pentru ridicarea unei noi școli generale românești. În vara anului trecut, grădinița românească a fost construită din 60 de milioane de forinți. Primăria orașului asigură terenul pentru viitoarea instituție de învățământ românesc, care, conform planurilor, va fi dată în funcție în luna septembrie a anului 2009.

A.C.Cz.

Zece pentru
Bruxelles

Zilele trecute, la Bătania, a fost semnat un proiect unic, realizat între zece localități din România și Ungaria, prin care trece Mureșul. Cele zece localități (dintre care cinci din România și cinci din Ungaria) și-au văzut visul cu ochii: au putut semna Acordul privind înființarea Microregiunii Transfrontaliere Zona Mureș. Pecica, Semlac, Peregu Mare, Dorobanți, Iratoșu, Bătania, Dombegyház, Mezöhegyes, Mezőkovácsháza și Nagykamarás și-au unit forțele pentru a pune bazele microregiunii cu statut de persoană juridică, în vederea depunerii de proiecte comune la Uniunea Europeană, care oferă fonduri speciale pentru acest gen de colaborare, fonduri ce s-au ridicat anul trecut la circa 200 de miliarde de forinți.

A.L.B.

Bal românesc la Budapesta

8 martie 2008
ora 18.00

Hotel Gellért

Informații: Gabriela Elekes
(06-30/5712-735)

Un an fără Alexandru Hoțopan

Exact în ziua când aștern pe hârtie aceste rânduri se împlinește un an de la încetarea din viață a jurnalistului și etnografului Alexandru Hoțopan. Moartea celui care a condus săptămânalul *Foaia noastră* timp de două decenii și a celui care a adunat cele mai frumoase povești ale românilor din Ungaria, a lăsat un gol în comunitatea noastră. Acum, după un an de la mutarea lui la Ceruri, îi evocăm amintirea printr-o scriere de-a sa din 2001, care este o cugetare despre viață și moarte, despre rostul omului pe acest pământ.

Eva Iova

Mă tem eu oare de Marea Trecere? La această întrebare – capitală în simplitatea ei – nu pot răspunde totuși cu „da” sau „nu”. Toți ne gândim la clipa aceea în care funcțiile biologice ale organismului vor înceta definitiv și iremediabil. Din cauze diverse, fiecare cugetă la acest lucru cu o intensitate mai mare sau mai redusă, dar sigur mai ales cu ocazia unui decedat concret. Gândul însuși al transformării în neant umple umanitatea de spaimă. Și cu deosebire atunci când dispăre o ființă apropiată, un

prieten bun, o personalitate demnă de respect, e imposibil să nu meditezi la faptul că toți suntem supuși dureroasei dispariții fără întoarcere. Totuși sentimentul înspăimântător al morții se precipită și crește proporțional cu înaintarea omului în vârstă. Fiecare își închipuie sfârșitul în conformitate cu structura și firea sa proprie. Unii pronunță fraze banale prin care își dezvăluie frica sau, din contră, „nu mă tem, numai să nu sufăr mult”. Ininteligibilul – tocmai fiindcă îi lipsește înțelesul – nu poate fi cunoscut. Însă e obligatoriu să-l luăm la

cunoștință! Și dacă e obligatoriu, cel mai bine e să nu ne preocupe această problemă. Astfel am încercat să procedez și eu. Am pornit de la faptul că știu, simt cum că niciodată nu voi putea desluși infinitul spațiului și al timpului, așa că am renunțat să caut explicații. Cam așa m-am apropiat și de gândul sfârșitului. Știu, am luat la cunoștință că va veni, de aceea cel mai bine e să nu mă preocupe. Dar pot să fac abstracție de propriu-mi sfârșit? Nu! Ba mai mult, se cade să mi-l pregătesc. Nu la moartea propriu-zisă mă gândesc eu, ci mai degrabă la ceea ce urmează după ea. Trebuie să mă pregătesc ca după dispariția mea lucrurile să funcționeze mai departe așa cum le-am plănit. Da, eu din acest punct de vedere mă pregătesc... fără niciun fel de temeri! Iată, nu spun că și fără strângere de inimă. Rațional sau nu, și eu am un subconștient!

(Aducem mulțumiri doamnei Emilia Martin, care îngrijește documentele, scrierile lăsate de Alexandru Hoțopan, pentru că ne-a pus la dispoziție acest text pentru a fi publicat în săptămânalul nostru.)

Expoziție de artă plastică la Budapesta

Tabăra artiștilor plastici de la Abádszalók, loc pitoresc așezat lângă Lacul Tisza, se bucură de un bun renume și o participare anuală de peste 30 de artiști din întreaga lume. Lucrările acestora rămân timp de un an de zile în custodia organizatorilor pentru a fi expuse itinerant. Anul trecut, din România au luat parte doi artiști tineri, *Iosif Tasi-Tejo* și *Adriana Dumitrescu*, care vor fi invitați la vernisajul de la ICR Budapesta, care va avea loc luni, 4 februarie. Expoziția de artă plastică intitulată „Arta în libertate”, face parte din colecția Taberei Internaționale de la Abádszalók. Vernisajul expoziției va începe la ora 18.00, în sălile Institutului Cultural Român din Budapesta, iar expoziția poate fi vizitată până în 29 februarie.

A.L.B.

**Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu**

Horia-Roman Patapievică în Ecranul nostru

O discuție despre lumea omului modern

De curând, oaspetele studioului redacției *Ecranul nostru* a fost unul dintre cei mai mari gânditori români contemporani, *Horia-Roman Patapievică*. Fizicianul, scriitorul și filosoful, la vârsta de abia 50 de ani, este autorul mai multor volume filosofice și de științe sociale. Este și un însemnat eseist, iar din 2005, devine președintele Institutului Cultural Român. Ne-am dorit să ne fie oaspete pentru a putea discuta despre una din cărțile sale, intitulată „Omul recent”. Volumul apărut în 2001, este o critică a modernității din perspectiva întrebării: „Ce se pierde atunci când ceva se câștigă?” Iată ce scrie autorul: „Omul recent este omul care, oricât timp ar trece peste el și oricâtă vreme l-ar șlefui, tot rudimentar rămâne. Pentru că acest tip uman nu se mai poate sprijini pe existența vreunui suflet, nici al lui și nici al lumii, el nu mai are resursele de a întemeia nici tradiții și nici măcar datini. (...) De ce? Pentru că și-a pierdut prezența.” Până aici citatul. *Horia-Roman Patapievică* descrie procesul prin care a trecut omenirea, de la faza omului tradițional, până la transformarea sa, într-un om recent, adică un om al zilelor noastre. *Patapievică* susține că omul tradițional trăia după regulile comunității din care făcea parte. Ducea o viață plăcută înaintea lui Dumnezeu, respectând și regulile nescrise ale comunității. Pentru omul modern, atât credința, cât și originea devine un lucru la alegere, iar omul zilelor noastre nu-l mai are nici pe Dumnezeu și nu se mai orientează nici după așteptările comunității din care face parte. El este nu membrul unei colectivități..., ci numai un individ.

Oare în această lume modernă, în care oamenii nu mai au credință, în care s-au îndepărtat de comunitatea în care au crescut, de tradițiile strămoșilor, ce fel de șanse de supraviețuire mai are o minoritate mică, ca și cea a românilor din Ungaria, care, până acum a mai rămas tot mai datorită acestora? Urmăriți *Ecranul nostru* pentru a analiza lumea prin care trecem astăzi!

Tiberiu Boca

Pe scurt...

BĂTANIA

Primăria orașului Bățania a primit recent 2 milioane de forinți de la Cancelaria Primului Ministru. Această sumă va servi la introducerea inscripțiilor în instituțiile publice în trei limbi: limba română, sârbă și maghiară.

LEUCUȘHAZ

Cupa Carnavalului din acest an va avea loc la Leucușhaz. Manifestarea, la care vor participa 13 școli, va avea loc pe 29 februarie, dimineața, de la ora 8.00. La acest eveniment sunt așteptați în jur de 130-140 de elevi din clasele 4, 5 și 6 ale școlilor generale românești din Ungaria.

BUDAPESTA

Marți, 19 februarie, de la ora 18.00, la Palatul Ștefania din Budapesta va avea loc un spectacol de dans sportiv, GO2DANCE, organizat de ICR Budapesta. Clubul Impetus din București, membru fondator al Federației Române de Dans Sportiv, antrenează copii și tineri ce participă la competiții internaționale. Promoția actuală abordează atât dansul sportiv, cât și dansul modern și cel popular. Cele 10 perechi de copii, vor susține un spectacol de aproximativ 75 de minute, cu mare priză la public, cu treceri de la valsul vienez la ritmuri latino și la dansuri românești.

BĂTANIA

Autogovernarea românească din Bățania, în colaborare cu Asociația Românilor din oraș va organiza un bal cu merinde. Anul acesta balul va avea loc pe 1 martie, cu începere de la ora 19.00, la Căminul Cultural din localitate.

JULA

Joi, 31 ianuarie, la Episcopia Ortodoxă Română din Iula a avut loc ședința Adunării Eparhiale, sub conducerea Prea Sfințitului Episcop Siluan. La ședință s-au dezbătut rapoartele anuale ale comisiilor de specialitate, care funcționează în cadrul Episcopiei de la Iula. Cu amănunte vom reveni în numărul următor.

Lider al comunității baptiste, recunoscut pe plan național și internațional, Petru Dugulescu, fondator și președinte al Asociației Evanghelice și de Caritate Isus Speranța României, a trecut la Domnul în data de 3 ianuarie 2008. Vestea plecării lui în veșnicie a șocat creștinii de pe întreg mapamondul. Un mare om al lui Dumnezeu a ajuns să-L întâlnească pe Creatorul său... parcă prea de vreme însă...

Petru Dugulescu s-a născut în data de 18 noiembrie 1945, la Chelmac, județul Arad, într-o familie de credincioși evanghelici care și-a crescut cu greutate odraslele. Petru Pocăitul cum era stigmatizat în vremea copilăriei, a încercat să fugă de Dumnezeu, dar pe când a împlinit 20 de ani, Mântuitorul Isus s-a apropiat de el și i-a schimbat viața pentru totdeauna. Devenind pastor și evanghelist, el s-a dedicat pentru lărgirea Împărăției lui Dumnezeu. S-a căsătorit cu Mărioara în anul 1969 și a fost binecuvântat cu 4 copii: *Ligia, Cristina, Cristian și Eunice*. S-a bucurat și uneori s-a mahnit și pentru nepoții lui dragi: *Marcus, Andra, Jacqueline, Lucas și Iustin*.

A fost pastor baptist în regimul comunist. A slujit la Biserica Baptistă din Hațeg între anii 1974-1986, iar din data de 1 martie 1986 până în anul 2002 a fost pastor la Biserica Baptistă Betel din Timișoara. Din anul 2004 a început lucrarea misionară în zonă Calea Șagului,

Petru Dugulescu 1945-2008

Cunoscutul pastor timișorean Petru Dugulescu și-a terminat călătoria pe acest pământ în ziua de 3 ianuarie 2008, în urma unui stop cardiac. Pastorul Petrică Dugulescu a fost cunoscut și de bapțiștii români din Ungaria, pe care i-a vizitat la Micherechi. Redăm aici necrologul fratelui Dugulescu, publicat de studioul timișorean Alfa Omega TV.

unde a deschis Biserica Baptistă Eclesia.

A fost apreciat ca fiind un luptător al Revoluției, un erou al libertății și în decembrie 1989 a rostit împreună cu mulțimea adunată în fața Operei rugăciunea Tatăl Nostru, fiind recunoscut ca un lider spiritual.

Din dragostea sa pentru persoanele aflate în nevoie, Petru Dugulescu a înființat Asociația Evanghelistică și de Caritate Isus Speranța României. Credința și dragostea pentru oameni l-au motivat să caute resurse pentru susținerea proiectelor asociației. A străbătut mii de kilometri pentru răspândirea Evangheliei și a susținut financiar misionari în întreaga țară. Copiii orfani i-au fost aproape de suflet și au făcut parte din viața lui, astfel ca în anul 1992 a înființat Casa Frații lui Onisim, care de curând a împlinit 15 ani. Tot tata Dugu, cum spun băieții de la Onisim, a deschis Casa Betania, un azil pentru bătrâni și fete handicapate la Hațeg, asigurând de asemenea hrană zilnică, Mana, pentru 40 de bătrâni din Timișoara.

Tot el a fost fondatorul liceelor creștine pentecos-

În vizită la bapțiștii din Micherechi, în 1998

tal și baptist din Timișoara, dar și a acțiunii Marșul Învierii, manifestare cu caracter religios, recunoscută pe plan național și internațional pentru spiritul creștin și ecumenic. Anual organiza Crăciunul orfanilor și Paștele orfanilor, în cea de-a doua zi a Nașterii Mântuitorului și a Praznicului Învierii.

Petru Dugulescu a fost primul pastor baptist care a fost ales în Parlamentul României în calitate de deputat pentru două mandate consecutive, începând cu anul 1992 până în anul 2000. El a căutat să-L facă cunoscut pe Dumnezeu cât mai mult, fiind fondatorul Grupului de Rugăciune din

Parlamentul României. O parte din experiențele sale trăite în timpul slujirii de pastor se regăsesc în cele două volume autobiografice, „Ei mi-au programat moartea” și „Democrație și persecuție”. Încercând să definească propria slujire pentru Dumnezeu, Petru Dugulescu și-a așternut gândurile pe hârtie, în minunatele volume de poezii Călătorii enigmatice și Apus de Mileniu. Scrierile sale transpun în cuvinte credința, dragostea și devoțiunea pentru Dumnezeu.

În timpul anilor de slujire pastorală și socială a fost laureat cu o serie de premii naționale și internaționale, printre cele mai importante fiind titlul de „Ambasador al Păcii” oferit de Interreligious and International Peace Council, laureat cu premiul „Freedom Fighter Award” (Luptător pentru libertate) de American Freedom Festival, declarat cetățean de onoare în 4 state americane, recent numele său fiind inclus în Enciclopedia Personalităților din România.

În ultime zile din viața sa, a fost extrem de preocupat de proiectele în care era implicat. A semnat un contract cu o casă de produc-

ție din SUA pentru realizarea unui film, ecranizare a volumelor „Ei mi-au programat moartea”, și „Democrație și persecuție”, care urma să fie lansat în 2010. Corpul neînsuflăit a fost depus la Biserica Eclesia din Timișoara.

Pastorul Jean Chiforeanu, directorul departamentului de Evanghelizare al Asociației Isus Speranța României, unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai celui plecat dintre noi, a declarat următoarele pentru BaptistNet.ro, site-ul bapțiștilor din România: „Sunt profund marcat de plecarea, am zice, din punct de vedere omenesc, prematură, pentru anvergura, calitățile și talanții cu care l-a înzestrat Dumnezeu, pentru proiectele și planurile de viitor pe care le avea. Dar din punctul de vedere al lui Dumnezeu, a plecat la timpul potrivit. A fost o personalitate uriașă, un om politic, un lider religios, poet, părinte al orfanilor și al văduvelor, deschizător de drumuri și în politică, și în poezie, și în cultura creștină... A fost un titan al amvonului. Un lider invitat și respectat la marile întruniri creștine. De la Micul dejun cu rugăciune națională din Statele Unite, până la Bundenstagul german și Parlamentul englez, a fost un om care s-a consumat până în ultima clipă. Spunea Richard Wurmbrand: «Despre personalitatea unui om, nici criticile nici laudele nu pot spune mare lucru».”

Mângâierea Domnului să fie peste familie!

Film despre viața lui Petru Dugulescu

Încă pe la sfârșitul anului trecut s-a anunțat știrea că se va turna un film despre viața pastorului timișorean Petru Dugulescu, care a trecut la Domnul în data de 3 ianuarie 2008. Filmul se va numi „Lumânarea lui Petru” și va vorbi despre tentativele de ucidere a pastorului de către Securitatea comunistă. Cetatea mondială a filmului, Hollywood – California – SUA va turna filmul, după cartea autobiografică „Ei mi-au condamnat moartea”. Este vorba de o perioadă de aproximativ 15

ani din perioada comunistă, când Securitatea ceaușistă a organizat mai multe tentative de a-l ucide pe pastor.

Filmul va vorbi și despre revoluția din '89, de la Timișoara. Cartea este tradusă în America, sub denumirea „Repenters”, cu mare succes de public. „Până acum am respins vreo patru contracte, fiindcă nu mi-au convenit. Anul acesta am acceptat a cincea propunere. Contractul l-am semnat în luna august. De proiect se va ocupa Gerald Moulin, care a

produs și celebrul film „Lista lui Schindler”, regizat de Spielberg. Director de marketing va fi Larry Ross, cel care a făcut marketingul și la Patimile lui Hristos”, a spus încă în decembrie fraatele Dugulescu.

O primă propunere de a juca rolul de soție a lui Petru Dugulescu este Maia Morgenstern. Filmul se va numi „Peter's Candel”, „Lumânarea lui Petru” și va fi lansat cu ocazia Crăciunului 2010, în toată lumea. Filmările vor avea loc în Timișoara, Hațeg și București.

Petru Dugulescu

Aștept...

În vremi de necaz și-ncercare,
Spre Tine nădejdea-mi îndrept
Cerând părintească-ndurare –
Te laud, Te slăvesc și aștept... (...)

Stăpânul m-a pus o lumină,
Pe cei adormiți să-i deștept.
Și până când El o să vină –
Eu ard, luminez, și aștept...

De moarte eu n-am să mă sperii,
Căci cred în divinul percept.
Și până în ziua-nvierii –
Eu dorm, mă-odihnesc și aștept...

Creștinii, Biserica, Internetul

Sunt unii care privesc internetul ca pe un ... „infern” – cum îmi spunea mie odată un părinte. Mi se pare însă că e mai realist să spunem că internetul este un instrument – un instrument ca oricare altul, adică neutru în sine, totul depinzând de întrebuințarea lui. Cu un cuțit cineva poate să taie pâine sau poate să omoare pe cineva – asta nu înseamnă că cuțitul e rău! Ci rău e modul în care a fost folosit. Asupra lucrurilor și asupra oamenilor putem avea priviri deosebite: „Căinele a văzut o fată... / Carne – a zis, bătându-și dinții / Și-și priveau părinții fata. / Floare – au zis, plângând, părinții. / Și-a văzut-o un călugăr... / Bestie – a strigat ascetul. / Și-un poet văzut-a fata... / Înger – a șoptit poetul” (*Antologie sanscrită*).

Sigur, internetul este azi simbolul (și chiar „locul”) principal al lui „fac ce vreau”. Dar și această lume are nevoie de lumină și căldură; și în această „lume nouă” și plină de fantasmă oameni pribegi caută, uneori fără să știe prea bine ce. Astăzi, din ce în ce mai mult, internetul intră în viața noastră, aproape vrem, nu vrem. Și-atunci, trebuie să (facem să) fie o prezență creștină ortodoxă, o prezență a frumosului, care să compenseze măcar puțin toată mizeria pe care comercianții urâciunii o propun ochilor și minții pe internet. Acesta ar fi rolul site-urilor religioase: o prezență, vizibilă (ceea ce nu e deloc ușor), dar nu agresivă.

Așadar, valoarea internetului e dată de felul în care ne folosim de el: el poate să fie purtător de frumos sau, dimpotrivă, de urâciune. Se poate să ne folosim și să ne îmbogățim sufletește prin internet, după cum se poate să întărim lanțurile patimilor, și atunci el cu adevărat devine „infern”. Dar, iată, se pare că și aici Hristos vine ca să-l ridice pe cel căzut.

pr. Iulian Nistea

Alegerea noului Mitropolit al Moldovei

Noul mitropolit al Moldovei și Bucovinei va fi ales la ședința Sfântului Sinod din perioada 5–7 martie, a anunțat zilele trecute purtătorul de cuvânt al Patriarhiei Române, preotul *Constantin Stoica*.

Tot atunci, vor fi aleși și episcopii de Tulcea și Sălaj, de Slatina, episcopul pentru diaspora română de la Roma, cel pentru diaspora din Madrid și pentru românii din Stockholm.

Ierarhii vor fi votați de Sfântul Sinod, potrivit noului Statut al Bisericii Ortodoxe Române recunoscut de Guvernul României. Documentul prevede că, pentru alegerea de mitropolit, Sinodul Mitropolitan, prezidat de Patriarhul României sau de locțiitorul desemnat canonic și statutar, stabilește, prin consultare deschisă urmată de vot secret consultativ o listă de doi candidați dintre ierarhii eligibili, cu motivarea fiecărei propuneri.

Voroneț, perla Moldovei

Mitropolitul poate fi ales dintre membrii Sfântului Sinod, de la locul al III-lea, în ordinea canonică, până la ultimul membru al Sfântului Sinod. Pe primul loc, în ordinea dipticelor, se află Patriarhul BOR, pe locul al II-lea Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, al cărui scaun este vacant, iar

pe locul al III-lea Mitropolitul Ardealului.

Vechiul Statut prevedea alegerea mitropolitului de Colegiul Electoral Bisericesc, care includea membrii Sfântului Sinod, membrii clerici și mireni ai Adunării Naționale Bisericești și membrii Adunării Eparhiale a eparhiei vacante.

Doliu în biserica grecească

Luni dimineața, 28 ianuarie, a plecat la Domnul Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe din Grecia, *Prea Fericitul Christodoulos*, la vârsta de 69 de ani, în urma unei grele suferințe provocate de un de cancer la ficat.

Prea Fericitul Christodoulos a fost unul dintre cei mai tineri slujitori întru Hristos care a ajuns la conducerea Bisericii Ortodoxe din Grecia, în 1998, după ce fusese mai mulți ani secretar al Sfântului Sinod. A fost unul dintre cei

care s-au opus cu înverșunare războiului din Kosovo. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe a Greciei are

la dispoziție 20 de zile pentru a alege un nou Întâistătător, din cei 80 de membri ai Sfântului Sinod. După moarte, au urmat patru zile de doliu național, iar funeraliile au avut loc joi, 31 ianuarie, după cum a anunțat televiziunea națională din Grecia, citată de presa internațională.

La funeralii a participat și Prea Fericitul Părinte Patriarh *Daniel* al României, împreună cu o delegație de ierarhi din Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Episcopul ortodox din Viena despre creștinofobia europeană

Episcopul *Ilarion* de Viena și Austria, un reprezentant al Bisericii Ortodoxe Ruse în organizațiile internaționale europene, a atras atenția președintelui Comisiei Europene *Jose Manuel Barroso* asupra creșterii persecuțiilor asupra creștinilor în Europa.

„Deseori auzim despre antisemitism și islamo-fo-

bie, și foarte puțin se spune despre creștinofobie, care câștigă putere în multe țări europene,” a spus episcopul *Ilarion* în timpul unei întâlniri între *Barroso* și reprezentanții Bisericii Ortodoxe din cadrul Uniunii Europene.

Printre formele creștinofobiei în Europa, episcopul *Ilarion* a menționat scoa-

tearea simbolurilor creștine din domeniul public, denigrarea creștinătății și refuzul de a recunoaște moștenirea creștină a Europei, persecutarea oamenilor care își exprimă deschis convingerile creștine și care aleg să trăiască în conformitate cu standardele morale creștine.”

E.I.

Oferiți 1 %
din impozitul Dumneavoastră
Bisericii Ortodoxe Române
din Ungaria
Cod tehnic: 0293

Mihai Eminescu sărbătorit de copii din Bătania

La aniversarea a 158 de ani de la nașterea celui mai mare poet român Mihai Eminescu, și elevii de la Școala generală românească din Bătania au organizat un program artistic dedicat poetului național român. După cum ne-a informat directoarea *Iulia Olteanu*, manifestarea a avut menirea de a păstra vie recunoștința pentru opera poetului român. În cadrul întâlnirii, elevii școlii generale au susținut joi, 24 ianuarie, o scurtă prezentare a vieții și operei lui Eminescu, iar corul școlar a interpretat romanțe pe versurile lui Eminescu. După programul artistic a urmat concursul de poezii. Rezultatul a fost următorul:

Clasele 3-4:	Locul I.	<i>Angela Pezzotti</i>
	Locul II:	<i>Matei Ianusov</i>
	Locul III:	<i>Renata Kukula și Traian Cresta</i>
Clasele 5-6:	Locul I:	<i>Alex Nima</i>
	Locul II:	<i>Csilla Vas</i>
	Locul III:	<i>Nicoleta Kasza</i>
Clasele 7-8:	Locul I:	<i>Victoria Hegedűs</i>
	Locul II:	<i>Gina Hoffmann</i>
	Locul III:	<i>Gavril Daniel Pál</i>

Juriul a lăudat cel mai mult recitalul de poezie a *Laurei Stan*. Sărbătoarea de la școală, unde s-au făcut auzite din nou versurile eminesciene, a fost un moment de bucurie atât pentru elevii cât și pentru profesorii de la școala din Bătania.

A.C.Cz.

Ora de desen

Colorați desenul!

Ghicitori

Casă mare-și duce-n spate, pe tălpi adevărate.

(mclu)

Primele civilizații

Popoarele Bibliei

Evreii au fost primul popor care a venerat un singur zeu. În Biblie este povestită istoria lor.

Istoria evreilor

Vechii evrei erau nomazi veniți din Mesopotamia în jurul anului 1 800 î.Hr., conduși de Avram. Ei s-au stabilit în Palestina și mai apoi în Egipt, unde au rămas timp de aproape 400 de ani, ca sclavi ai egiptenilor. Eliberați de Moise, au părăsit Egiptul și au revenit în Palestina, unde au fondat regatul lui Israel. Adesea atacat de popoarele vecine, acest regat a dispărut în cele din urmă și poporul evreu s-a răspândit în întreaga regiune mediteraneană.

Istoria lui Moise

1. Înainte de nașterea lui Moise, faraonul ordonase ca toți băieții evrei nou-născuți să fie uciși. Mama lui Moise i-a salvat însă viața fiului ei: l-a pus într-un coșuleț căruia i-a dat drumul pe Nil. Fiica faraonului a găsit copilul și l-a crescut la Curte.

2. Devenit adult, Moise se luptă cu un egiptean și îl ucide. Pentru a scăpa de închisoare, fuge apoi în deșert.

3. Dumnezeu i se arată lui Moise sub forma unui copac în flăcări. El îi poruncește să-i scoată pe evrei din Egipt, până în Țara Canaan, pe Pământul Făgăduinței.

4. Moise îi cere faraonului să-i lase pe evrei să plece din Egipt. Pentru a-i dovedi că a fost trimis de Dumnezeu, își transformă toiagul în șarpe.

5. Fiindcă faraonul nu s-a supus poruncilor lui Dumnezeu, asupra Egiptului s-au abătut multe catastrofe, printre care și o invazie de lăcuste. Astfel, faraonul a acceptat să-i lase pe evrei să plece.

6. Pentru ca evreii să traverseze Marea Roșie pe jos, Moise desparte apele mării în două.

7. În timpul traversării deșertului, Moise primește de la Dumnezeu cele zece porunci, gravate apoi pe două plăci de piatră, Tablele Legii.

8. După ce au străbătut deșertul, Moise moare. Evreii ajung pe Pământul Făgăduinței.

La Ierusalim, capitala regatului lui Israel, regele Solomon a ordonat construirea unui mare templu, în care erau păstrate Tablele Legii, date de Dumnezeu lui Moise. În afara marelui preot, nimeni nu

avea voie să intre în templu.

Un singur zeu

Spre deosebire de alte popoare ale acelei vremi, evreii venerau un singur zeu, al cărui chip nu aveau voie să-l deseneze sau să-l sculpteze. Ei trebuiau să respecte cele zece porunci transmise de Dumnezeu lor, la Moise.

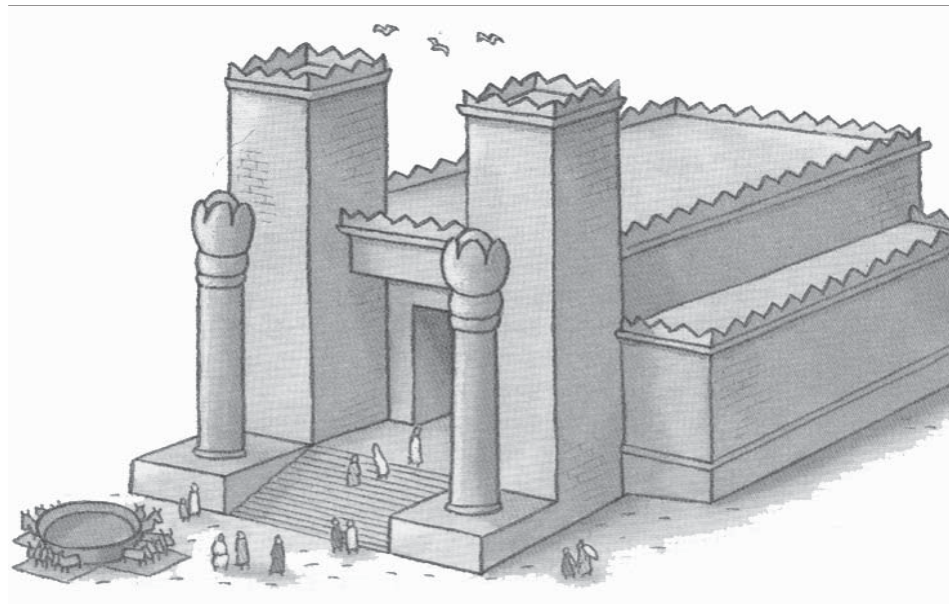
Evreii aveau o carte sfântă, Biblia, în care este relatată istoria lor și modul în care trebuia venerat Dumnezeu.

Personajele din Biblie au existat cu adevărat?

Începând cu Avraam, Biblia povestește istoria poporului evreu, și deci a unor personaje care au existat cu adevărat. Biblia este o carte religioasă, în care sunt înscrise mai cu seamă relațiile acestor personaje cu Dumnezeu.

Cine a scris Biblia?

La început, povestirile din Biblie au fost transmise oral. Apoi, în jurul anului 1.000 î.Hr., câțiva autori au început să scrie textele Bibliei. Această scriere a durat aproximativ cinci secole.

În cadrul învățământului Școlii de Arte din Jula, educația muzicală se face doar în două comune, printre care se află și Micherechiul. *Mihaela Roxana Crăciun-Varga*, profesoară de pian și muzică la Școala de muzică din cadrul Complexului Instituțional Harruckern János din Jula, începând din septembrie ține ore de pian elevilor de la Școala generală din Micherechi. De fapt, a revenit în acest sat, între acești elevi, fiindcă cariera profesoarei de muzică a început în această comunitate în anii 1994. S-a întors cu mare bucurie și elan între acești copii, cu care se ocupă în cadrul orelor de pian de la Școala de Artă, secția din Micherechi. Profesoara ne-a mărturisit că munca de profesor de la școala de muzică este foarte grea, fiindcă orele de pian sunt foarte puține, în zilele de marți și joi, profesoara se ocupă cu acești copii 6-7 ore. Despre munca depusă în primul semestru, elevii au dat dovadă în cadrul examenului, organizat la

Școlarii din Micherechi și muzica

cii. Predarea din cadrul Școlii de Artă a fost apreciată de către un juriu din partea Ministerului de Învățământ ca fiind excelentă. Copiii talentați și mai puțin talentați, în cadrul

care au dorit să învețe muzică, să-și îmbogățească cunoștințele în domeniul muzicii.

– A susține o învățătură cu copilul care vine de acasă fără cunoștințele de bază de muzică, care niciodată nu a avut o legătură cu pianul, necesită o muncă serioasă din partea profesorului, dar și a copilului, ne-a mărturisit profesoara la începutul discuției noastre. – Experiența mea de aproape 22 de ani de când fac muzică, este că un copil vine de acasă cu o educație, care ține de comportament, în primul rând, dar privindu-l, îmi dau seama ce putem face și după câteva ore de practică și discuție pot să-l formez. Dacă părinții îi dau curaj, îl optimizează, atunci copilul face, și are și un profesor care îl ajută.

– Muzica este un element viu prin care putem să ne exprimăm. Care ar fi menirea acestor mici copii talentați în muzică?

– Sunt foarte supărată că de 6 ani de zile de când sunt profesor de muzică nu mai suntem chemați în mod evident, cu acești copii, la o activitate culturală. Românii din Ungaria se rezumă numai la dansuri, care au influențe ungurești peste 50 la sută. Aș dori ca această comunitate a noastră să-și strângă rândurile, vizavi de cultura asta, pe care noi o repre-

zentăm. Am aștepta de la reprezentanții românilor din Ungaria să conștientizeze că nicio națiune nu

poate fi reprezentată fără cultură. Noi ar trebui să ne susținem mai bine cultura, în muzică hotare nu există, decât bunăvoință.

– Câte ore aveți săptămânal?

– În ultima perioadă am observat că nu numai la Micherechi, ci aproape în toate școlile din Ungaria, fiind ele generale sau licee, muzica nu este predată de specialiști. Și asta cred că este o mare problemă. Noi avem ore marți și joi, deci de două ori pe săptămână. Stau șase-șapte ore cu copiii, pentru că am și grupe de solfegiu. Dar aceste ore nu sunt suficiente.

– A exercita și acasă la pian rezultă o muncă mai rodnică, sunt care au posibilitatea să facă exercițiul acasă, la propriul lor pian?

– Din fericire, mai toți. Sunt câțiva dintre ei care mi-au fost elevi și la Școala din Șercad, și părinții au înțeles că fără instrument copiii nu vor merge mai departe.

Ana Cioca Czesznak

COLȚUL PREȘCOLARILOR

Mâța desenează-un ghem

de Marin Sorescu

*Mâța desenează-un ghem
Pe măsuța ei, cu gem,
Cu lăbuța ei un ghem
Desenează, cu lăbuța...
Cu un ghem ce face mâța?*

*Nu apuc să prin un fir –
Zice-până nu-l deșir.
Foarte mult îmi place ghemul,
Tot mai sus e pus azi gemul.
De la gem până la geam
Doar o săritură am.*

24 ianuarie, unde au fost invitați și părinții, fiind martori ai concertului susținut de micii muzicieni. Acest program a fost onorat și de prezența lui *Gyalog László*, directorul acestei Instituții, care la sfârșitul examenelor a făcut cunoscut tuturor roadele mun-

studiilor de scurtă durată au prezentat mici fragmente din compozițiile marilor muzicieni clasici. *Ioan Ruja, Carmen Solcan, Nicoleta Solcan, Diana Bogdan, Timotei Răzvan Igaș, Ana Petrușan, Tabita Laviana Igaș și Orsolya Petrușan* sunt acei elevi,

Alimente care țin gripa departe

Lămăile, portocalele și propolisul cresc imunitatea organismului în fața virusilor. În prevenirea virozelor, cura de lămâi poate face minuni. Citricele sunt bogate în vitamina C și potasiu, elemente care cresc rezistența organismului nostru în fața microbilor. Mărarul, morcovul și propolisul sunt, la rândul lor, excelente antivirale.

Cura de lămâie

Dacă avem imunitatea scăzută sau în jurul nostru sunt persoane cu probleme respiratorii, o cură de lămâi timp de 10 zile poate ține microbii la distanță. În prima zi se bea suc de lămâie. Doza va crește zilnic, astfel încât în a 10-a zi se bea suc de lămâie. Apoi se reia terapia, în ordine inversă. Sucul poate fi combinat cu ceaiuri de tei și echinacea. Aceeași cură poate fi urmată cu portocale.

Sucul de morcovi

Mărarul este un excelent antiviral. Se poate consuma (cel puțin două legături) în amestec cu morcovi și varză, în salate, pregătite pentru mesele de prânz sau cină. Alt aliment care ne fortifică organismul este suc de morcovi, bogat în vitamina A și potasiu. El trebuie consumat imediat după preparare pentru a avea efect maxim, iar cura ține 10 zile. Poate fi combinat și cu suc de mere.

Coacăzele sunt și ele

foarte bogate în vitamina C și trebuie incluse în dieta antivirală. Coacăzele uscate trebuie adăugate în salatele de fructe, după ce au stat în ceai de echinacea sau cătină să se rehidrateze.

Salate cu spanac sau porumb

Porumbul fiert este bogat în minerale și foarte eficient în terapia antiviroze. Această cereală poate fi combinată în salate cu spanac, o altă legumă cu efecte benefice asupra organismului în sezonul rece. Dacă aceste alimente sunt aseasonate cu pudră de busuioc, efectul este extraordinar.

Dintre produsele stupului, propolisul are efecte rapide în creșterea imunității în fața microbilor. Pasta aceasta poate fi dizolvată în sucuri de fructe și miere, (5,7 g zilnic). Cătina, în amestec cu miere și nuci, nu trebuie să lipsească, la rândul ei, din farmacia casei. Acest amestec plin de vitamine distruge și formele cele mai rezistente de virusi.

APEL Fotografia, moștenire de familie

Istoria unei comunități în imagini. În albumul fiecărei familii românești există fotografii cu copii, cu familii, cu cătane, cu lucrările de pe câmp, cu minunatele noastre dansuri populare etc. Toate acestea fac parte din patrimoniul cultural material al românilor din Ungaria, un patrimoniu care stă ascuns.

Muzeul Erkel Ferenc din Julia și Editura Noi lansează un apel în rândul românilor din Ungaria de a contribui la îmbogățirea colecției de fotografii vechi despre comunitatea românească din această țară, de a scoate la lumină aceste valori.

Așteptăm să ne trimiteți fotografiile pe adresa Editurii Noi (Julia, strada Gh. Doja nr. 8), cu toate informațiile pe care le aveți despre aceste poze. Ele vor fi scanate, introduse într-o bază de date, după care se vor înapoia.

Cele mai interesante fotografii vor fi publicate în săptămânalul „Foaia românească”, cu toate informațiile legate de familia de la care provine. Se planuiește, ca din materialul adunat să se realizeze o expoziție, la care să fie invitați toți cei care au contribuit la scoaterea la lumină a acestor valori ale naționalității române din Ungaria.

Fotodocumentar

Corul tinerilor din Micherechi, prin anii 1960
(Fotografie din arhiva profesorului Ioan Ruja)

O VOCE ROMÂNEASCĂ

www.radio.hu

Bătrânii se unesc într-o asociație

Asociația Pensionarilor din Aletea, înființată în 1995, și-a schimbat de curând conducerea. La ultima ședință care a avut loc la începutul lunii ianuarie, fostul președinte al asociației aletene a demisionat, iar în noua funcție a fost ales *Gheorghe Ardelean*, directorul Casei de Cultură din Aletea.

Odată cu schimbarea conducerii, asociația din care fac parte pensionari ai mai multor minorități aletene, și-a schimbat și statutul iar numele asociației este „Rază de soare” (Napsugár). „Scopul nostru este de a da o mai mare atenție acestor vârstnici care s-au născut ca români, slovaci sau germani, și simt și acum la fel. Vrem să dăm o mai mare importanță tradițiilor lor, a vieții lor de zi cu zi. Vom fi mai atenți la obiceiurile acestora, dorim să organizăm întâlniri la care fiecare minoritate să poată prezenta dansurile, cântecele și obiceiurile pe care le-au păstrat de la părinți și pe care mulți dintre cei tineri nu le mai știu. Avem intenția ca la întâlnirile noastre să putem invita cât mai mulți tineri, care să învețe de la acești bunici lucruri pe care ei le mai păstrează cu nostalgie în suflet. Am deschis o poartă cu această asociație spre păstrarea tradițiilor strămoșești, în același rând și spre români. Asociația funcționează în prezent cu 100 de membrii, dintre care un sfert sunt români. Dorim ca această asociație să fie o rază de lumină și pentru membrii acesteia și pentru cei care doresc să învețe de la ei. Dorim să scriem concursuri, să facem excursii și activități prin care ne putem păstra identitatea și a ne cunoaște mai bine cultura unul altuia”, a declarat noul președinte *Gheorghe Ardelean*. A.L.B.

mtv
6 februarie,
miercuri,
ora 13.00

m2
8 februarie,
vineri,
ora 10.35

www.romanul.hu

Asociația „Mihai Purdi” și-a făcut bilanțul

Asociația Culturală „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă, sâmbătă, 26 ianuarie, a ținut prima ședință din anul acesta, la care au fost prezenți, pe lângă membrii asociației, și o delegație de la Medgyesegyháza, Chitighaz și Șiria, oraș înfrățit cu Otlaca-Pustă.

După cuvântul de salut,

lor scriitorilor noștri, cunoașterea comunității românești din Ungaria și a țării-mamă, România. Unul dintre scopurile noastre s-a și împlinit, când doamnei *Ana Crișan*, profesoară de matematică, crescută la Otlaca și stabilită acum la Jula, i-am prezentat volumele de poezii –

despre programul dedicat lui Ștefan Rusu, fondatorul comunității bisericești ortodoxe din Otlaca-Pustă, cu prilejul a 150 de ani de la nașterea acestuia, etc.

La ședință s-a discutat despre activitățile propuse pentru anul 2008, din care nu lipsește întâlnirea tuturor românilor din Otlaca,

președinta asociației *Eva Bocior Karancsi* a prezentat darea seamă, care a cuprins sumarul celor mai importante activități ale asociației din anul 2007. „În primul rând, scopul asociației noastre este păstrarea și reînprospătarea limbii materne și a valorilor culturale în satul nostru, a obiceiurilor și tradițiilor locale, păstrarea și îngrijirea poeziilor și a povești-

„Cu tine, cu voi”, „Lacrimi și zâmbete” și „Cuvinte sincere” – și s-a recitat câteva din cele mai frumoase poezii ale acesteia”, a subliniat, printre altele, președinta asociației.

Eva Bocior Karancsi a mai amintit despre activitățile mai importante, care au avut loc anul trecut, cum ar fi Ziua mondială a bunicilor, pe care o vor organiza și anul acesta,

deschiderea unei expoziții de obiecte tradiționale, organizată împreună cu orașul Șiria.

S-a mai discutat despre o tabără de o săptămână la Șiria pentru participanții la cursurile de limba română. S-a stabilit ca pe 24 noiembrie să se organizeze un bal al recoltei și, bineînțeles, o nouă ediție a balului bărbaților.

A.L.B.

Planurile pensionarilor din Jula

Membrii Clubului pensionarilor români din Jula se întâlnesc în fiecare luni de la începutul săptămânii, pentru a sta de vorbă, a petrece clipe vesele cu prietenii, cunoscuții. Prima întâlnire din anul acesta a fost organizată pe 25 ianuarie. După cuvântul de salut al conducătorului clubului *Gheorghe Marc* a urmat un scurt program artistic în amintirea poetului *Mihai Eminescu*. Ca o bună cunoscată a românelor eminesciene, doamna profesoară în pensie *Irina Garami* a recitat frumoasele poezii „O, mamă” și „Pe

lângă plopii fără soț”, acestea fiind cântate apoi în cor. Sprijinirea programelor din anul trecut s-a

făcut din fondurile asigurate de Fundația Publică pentru Minorități, de Auto-guvernarea Românească

din Jula și din proiectele susținute de Comisia Parlamentară pentru Minorități. La prima întâlnire din acest an s-a stabilit și programul următoarelor luni. Astfel, în luna februarie vârstnicii vor sărbători carnavalul, fiecare se va masca, în luna martie întâlnirea va fi dedicată femeilor, în aprilie se vor întâlni sub genericul Paștilor românești, în luna mai vor fi felicitate cei care își sărbătoresc onomastica, iar în iunie pensionarii români din Jula doresc să petreacă clipe de odihnă pe frumoasele plaiuri românești.

A.C.Cz.

MAXIME

„Inima oamenilor nu e decât un câmp de bătaie în care se luptă Dumnezeu cu diavolul.”

Dostoievski

*

„Nimic în viață nu trebuie temut, ci doar înțeles.”

Marie Curie

*

„A fi liber înseamnă, înainte de toate, a fi responsabil față de tine însuși.”

Mircea Eliade

*

„Nesinceritatea e doar o metodă prin care ne putem dubla personalitatea.”

Oscar Wilde

140 de ani de la naștere Ștefan Luchian

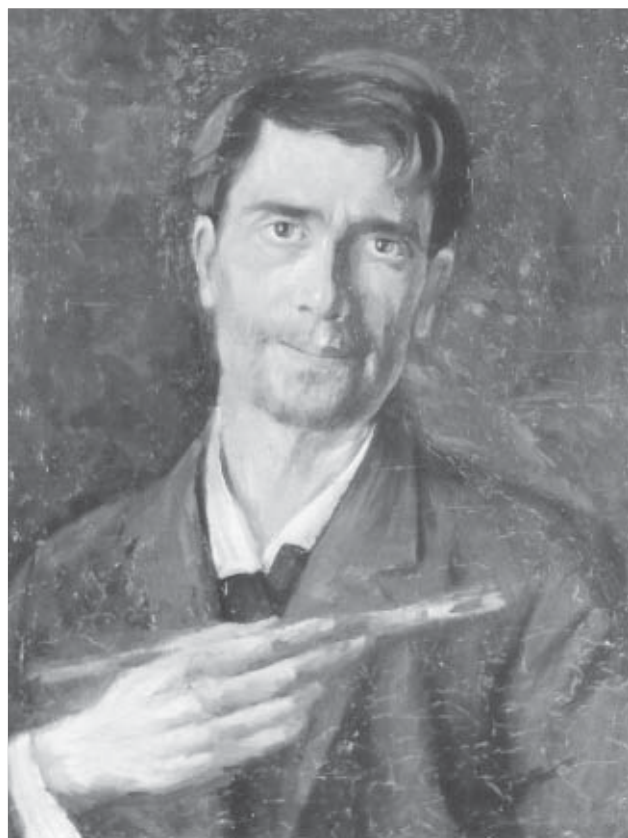
La sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, Ștefan Luchian era deja recunoscut drept pictorul român cel mai important. Un succes inspirat al lui Nicolae Grigorescu și Ion Andreescu, considerați „părinții” picturii românești, Luchian își făcuse simțită prezența în peisajul artistic prin lucrările sale remarcabile. Ștefan Luchian s-a născut cu 140 de ani în urmă, pe 1 februarie 1868.

A pictat peisaje, portrete, naturi moarte, mai ales flori. Peisajele sale demonstrează interesul său pentru natură și pentru simbioza dintre vegetația abundentă și ființa umană. Stilul său este și o reflecție a luptei pe care a dus-o cu boala care l-a chinuit și în final l-a ucis, permițându-i de la jumătatea vieții doar reveniri scurte în lumea artistică, urmate de lungi internări în sanatorii și spitale și perioade chinuitoare de convalescență, în care a lucrat enorm, încercând să recupereze timpul pierdut.

Ștefan Luchian s-a născut pe 1 februarie 1868, la Ștefănești, în județul Botoșani. Era primul fiu al soților Elena (născută Chiriacescu) și Dumitru Luchian. În 1873 familia Luchian se mută la București, cumpărând o casă pe strada Popa Soare. Între 1879-1880 Ștefan Luchian este elev la gimnaziul Sf. Sava din București. Prima sa lucrare datează din 1884, când elevul pictează în ulei imaginea unei case, pe care o semnează „Luchian St., cl. III”. Își continuă studiile la Școala cu regim de internat Șeicaru, pentru ca din 1885

să se înscrie la Școala de Arte Frumoase din București. La finalul lui 1889 primește din partea Școlii medalia de bronz pentru pictură. În luna octombrie pleacă la München unde este admis la „Akademie der Bildenden Künste”, unde îl are ca profesor pe Johann Caspar Herterich. Luchian începe prin a realiza copii două lucrări de Rembrandt și Coreggio. Pe lângă pictură, Luchian își încearcă talentul de scriitor, una dintre poeziile sale „Sub cămăși de borangic” fiind publicată în 1890 în revista „Generația viitoare”. Bucuros de debutul său, Luchian se întoarce în același an în România, pentru a-și continua cariera artistică. Expune pentru prima oară cinci tablouri, marcate de experiența perioadei germane. Simțind nevoia de a-și continua pregătirea, Luchian pleacă în martie 1891 la Paris, unde este deosebit de impresionat de stilul lui Delacroix și Coubert și începe să cunoască mai bine curentul impresionist. Dorind să participe la o expoziție pariziană termină în februarie 1892 un tablou de mari dimensiuni

intitulat „Un convoi la Plevna”. Urmează cursurile Academiei Julian, lucrând în atelierele lui W. Bouguereau și Tony Robert Fleury. Se întoarce în primăvara lui 1893 la București, participând cu patru tablouri la o expoziție. Împreună cu Titus Alexandrescu, deschide în primăvara anului următor o mică expoziție într-un atelier de pe Strada Regală nr. 11, unde locuia. În mai este ales membru în juriul Expoziției Anuale a artiștilor în viață, prima ediție a acestui eveniment cultural organizată după 13 ani. Luchian expune opt tablouri la această expoziție, organizată la Ateneul Român. Ocupă în final locul trei în concurs, pentru lucrarea „Efect de lună”. În 1895 este ales vice-președinte al „Cercului artistic de la Ateneu”, iar în luna mai, Direcția Monopolurilor îi comandă o lucrare de mari dimensiuni, intitulată „Mănăstirea Tismana”. Tot mai apropiat de grupul artiștilor din „Cercul artistic”, Luchian începe să participe tot mai des la expozițiile organizate de aceștia. În februarie 1896 Luchian cumpără o clădire pe Boulevardul Kiseleff, mutându-se aici pe 23 aprilie. Semnează Manifestul „Expoziției Artiștilor Independenți”, manifestare organizată în același an în București, în cadrul căreia sunt expuse lucrări de Luchian, Artachino, Vermont etc. Criticii

Autoportret

îl consideră pe Luchian ca un artist „cu adevărat independent și modern”.

Alături de C. Artachino pictează frescele mai multor biserici din România. În 1897 este ales membru în comitetul de conducere al Societății „Ileana”, care își deschide prima expoziție de pictură în 1898. Luchian este prezent cu 21 de tablouri, care îi aduc laudele criticilor de artă și aprecierea colecționarilor. În vara acestui an începe să lucreze la Biserica din Alexandria, terminând pictarea acesteia la sfârșitul lui septembrie. În această perioadă o cunoaște pe Cecilia Vasilescu, o tânără căreia îi predă lecții de pictură. Cei doi se îndrăgostesc și încep o relație care peste aproape un an devine exclusiv epistolară. Încep să se manifeste primele semne ale bolii care îl torturează trei ani mai târziu, și care îi va aduce și moartea peste mai puțin de două decenii.

După 1900 continuă să lucreze, bucurându-se de admirația și respectul pasionaților de artă. Este perioada în care realizează o adevărată capodoperă, emblematică pentru stilul său – „Safta Florăreasa”. În

1901 starea sa de sănătate se agravează, paralizată, va sta în spital până în 1902, când reușește să meargă ajutat de un baston. Cu toată gravitatea bolii, Luchian continuă să picteze, deschizând în 1903 o impresionantă expoziție personală la Casa Assan, unde sunt reunite 39 de lucrări, pasteluri și acuarele. Continuă să participe la noi expoziții colective și personale, în țară și în străinătate, numele său fiind deja cunoscut ca o garanție a calității picturilor. Lucrările sale încep să fie tot mai căutate și cumpărate pentru sume tot mai mari. Este medaliat, premiat și învidiat. În 1910 deschide o amplă expoziție personală la Ateneul Român, cu peste 80 de lucrări.

În cadrul manifestărilor organizate de „Tinerimea Artistică” expune pentru ultima oară, în 1915. Moare pe 28 iunie, la București, fiind înmormântat la cimitirul Bellu. Pictorul Ștefan Luchian, personalitatea care domină pictura românească de la începutul secolului XX, continuând calea deschizătorilor de drum Grigorescu și Andreescu, avea doar 48 de ani.

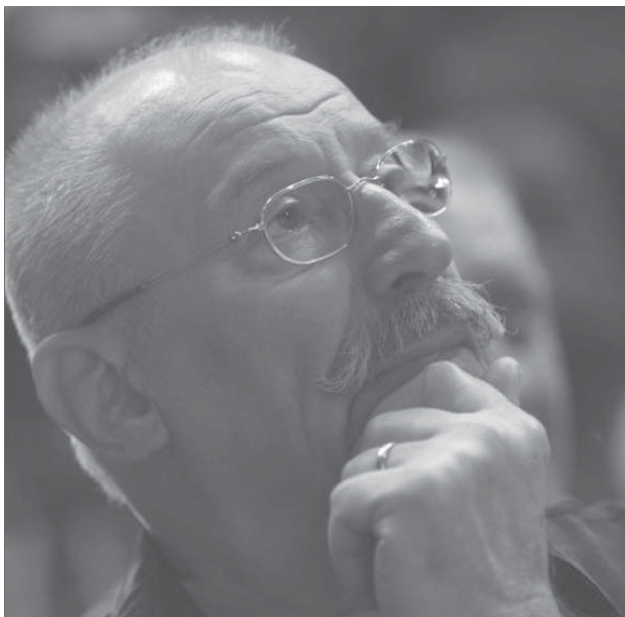
Spălătoreasa

Tolstoi, citit de Victor Rebengiuc

Audiobook-ul „Moartea lui Ivan Ilici” de Lev Tolstoi, în lectura lui Victor Rebengiuc, s-a lansat săptămâna trecută în prezența actorului, la Librăria Cărturești din București.

Tolstoi spune cu duioșie și umor povestea unui om obișnuit, Ivan Ilici, care înțelege dintr-odată că va muri.

La Humanitas Multimedia au mai apărut recent audiobook-urile: „Rashomon”, în lectura lui Ștefan Sileanu, „O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri” (vol. 7, 8, 9), citit de Neagu Djuvara, „Bartleby”, lecturat de Radu Beligan, „Domnul Ibrahim și florile din Coran”, citit de Florian Pittiș.

Copiii sunt vrăjiți de reclame

Copiii sunt vrăjiți de reclame. Asta demonstrează un sondaj IMAS, comandat de Consiliul Național al Audiovizualului din România. Cercetarea mai dovedește că mai mult de 70% dintre micuți fac presiuni asupra părinților să le cumpere produsele din re-

clame, fără să își dea seama că unele dintre ele le-ar putea dăuna. De aceea, avertizează CNA, copiii trebuie protejați.

Studiul a fost realizat în perioada octombrie-noiembrie 2007, pe un eșantion de peste 1.500 de copii.

S-a deschis primul restaurant verde

Primul restaurant verde și în proporție de 100% organic s-a deschis la New York, informează ENN. Gusto Grilled Organics este localizat în Greenwich Village și servește mâncare organică inspirată din bucătăria latină.

„Suntem 100% organici”, a declarat argentini-anul Alberto Gonzales, acționarul principal al Gusto Grilled Organics Inc. Angajaților le este interzis să aducă mâncare care nu este organică în restaurant.

Deși restaurantul a fost deschis în urmă cu câteva săptămâni fără mare publicitate, Alberto Gonzales a anunțat că este deja foarte plin. Meniul la Gusto se schimbă zilnic, de la fripturi organice, supe, pizza și salate până la specialități argentinene organice.

Ingredientele organice sunt de proveniență locală pentru a limita consumul de combustibil. Porțiile sunt strict cântărite pentru a ajuta lupta împotriva obezității, fenomen răspândit în SUA. Și sarea este naturală, iar apa este purificată cu ajutorul unei tehnologii italiene speciale.

La Gusto se vor găsi, în următoarele trei luni, și varietăți organice de bere și vin. În prezent, clienții își pot aduce propriul vin, dar doar dacă este organic.

Toate materialele din restaurant sunt ecofriendly,

majoritatea fiind biodegradabile în 90 de zile. Și mobila a fost realizată din lemn reciclat. Restaurantul folosește becuri ecologice și produse ecologice pentru curățat.

Gusto este certificat „verde” de Asociația Restaurantelor Verzi din Boston (GRA) și a îndeplinit 22 de pași verzi necesari pentru obținerea certificării.

Restaurantul va fi alimentat, începând de luna viitoare, cu energie eoliană. „Va fi mai scump, dar chiar nu ne pasă. Nu ne interesează să facem bani. Vrem să ne extindem”, a spus Alberto Gonzales. Strategia proprietarilor vizează deschiderea a opt unități până la sfârșitul anului în New York, apoi în Chicago și Los Angeles.

Fenomenul Graffiti cucerește lumea

„Fenomenul Graffiti” doborâie zid după zid. Iar dovada cea mai concludentă a puterii acestei forme de artă urbană este capitala Mexicului.

Celebrul stadion Azteca a devenit locul „oficial” de exprimare a tinerilor pictori, după ce oficialitățile au decis să organizeze un concurs în care sunt premiate cele mai reușite opere. Ministerul mexican al Apărării a luat decizia de a oferi 1.500 de dolari fericitului câștigător, în speranță că astfel de concursuri vor descuraja graffiti-ul în locuri nepermise. Azteca a

început deja să fie înconjurat de picturi care îți taie

respirația. Priviți numai imaginile!

Patinaj artistic

Rușii au devenit campioni europeni ai dansului pe gheață

Reprezentativa Rusiei formată din *Oksana Domnina* și *Maxim Shabalin* au cucerit, vineri seară, titlul de campioni europeni ai dansului pe gheață în finala Campionatelor Europene de Patinaj artistic de la Zagreb.

Aceștia au fost urmați de *Isabelle Delobel* și *Olivier Schoenfelder* din Franța și de o altă pereche din Rusia, *Jana Khokhlova* și *Sergei Novitski*.

Campionii au impresionat juriul, care le-a acordat 207,14 de puncte în total, cu o scenetă pe „Vals Mascarade” de Khacha-turian.

Carolina Kostner, din Italia, a devenit a doua oară consecutiv campioană europeană la patinaj artistic, după ce a acumulat 171,28 de puncte în finala individuală a Campionatului European de la Zagreb. *Sarah Meier* a cucerit medalia de argint cu un total de 169,44 de puncte. Finlandeza *Laura Lepisto* a urcat pe

Oksana Domnina
și Maxim Shabalin

locul trei al podiumului după ce prestația sa a acumulat 165.65 de puncte. Reprezentanta României în proba feminină de patinaj artistic la Campionatul European de la Zagreb, *Roxana Luca*, a terminat pe locul 22.

La bărbați, cehul *Tomas Verner* este noul campion european la patinaj artistic. Acesta a câștigat, joia trecută, medalia de aur la Campionatele Europene de Patinaj artistic de la Zagreb cu 232,67 de puncte. Evoluția sa la proba individuală masculină a combinat coregrafia cu elementele tehnice pe muzică din coloana sonoră a filmului *Tigru și Dragon* al lui Ang Lee. Pe următoarele locuri ale podiumului au urcat elvețianul *Stéphane Lambiel* (219,63 de puncte) și francezul *Brian Joubert* (219,45 de puncte).

Carolina Kostner

Tomas Verner

„Mondialul” de patinaj artistic
din 2009,
la Los Angeles

Congresul Federației Internaționale de Patinaj a anunțat că ediția din 2009 a Campionatului Mondial va avea loc în perioada 23-29 martie, la Los Angeles, în timp ce Campionatul European din același an va fi găzduit de orașul Helsinki, între 19 și 25 ianuarie. Campionatele Mondiale de patinaj pe distanță se vor desfășura la Richmond (Canada), în perioada 13-15 martie 2009, iar competiția mondială pentru probe combinate va avea loc la Hamar (Norvegia), între 6 și 8 februarie 2009.

Campionatul Mondial de patinaj short-track va fi găzduit în perioada 7-9 martie 2008, de orașul Gangneung City (Coreea de Sud), și de Innsbruck (Austria) în perioada 6-8 martie 2009.

Fotbal

Timișorenii, remiză spectaculoasă cu Mlada Boleslav

Echipa Poli Timișoara a încheiat la egalitate, scor 3-3 (3-1), partida amicală cu formația cehă Mlada Boleslav, desfășurată, vineri, 25 ianuarie, la Agia Napa, în cadrul turneului de pregătire din Cipru.

Pentru Poli Timișoara, care la pauză conducea cu 3-1, au marcat *Gigel Bucur* (minutele 14 și 34) și *Ionel Ganea* (minutul 29). Din minutul 81 ambele echipe au evoluat cu câte un jucător mai puțin pe teren, *Borbely* și un jucător al formației Mlada fiind eliminați după o altercație.

Antrenorul *Dusan Uhrin Jr.* a început partida cu următorul unsprezece:

Popa – Stancu, Cănu, Brezinsky, Latovlevici – Abiodoun, Aliuță, Borbely, Artiom Karamyan – Bucur, Ganea.

În repriza secundă au mai jucat: Milhazes, Rusici, Arman Karamyan, Bădoi și Andu.

Poli confirmă astfel apetitul ofensiv arătat și în primele 19 etape ale sezonului, elevii lui Dusan Uhrin Jr. având cel mai prolific atac (37 de reușite), însă staff-ul tehnic al grupării de pe Bega nu a reușit până în acest moment să rezolve probleme din defensivă.

Timișorenii, clasați pe locul cinci, au cea mai slabă apărare din primele șapte formații, cu 27 de goluri primite. Pe de altă parte, Mlada Boleslav se află la a doua partidă de verificare în compania unei formații românești în ultimele zile, la începutul săptămânii trecute, cehii depășind în mod categoric Dinamo, cu scorul de 2-0.

Mutu, nominalizat la Oscarurile din fotbal

Atacantul echipei AC Fiorentina, *Adrian Mutu*, a fost nominalizat la Oscarurile fotbalului italian, la secțiunea cel mai bun jucător străin, trofeu acordat de Asociația Fotbaliștilor din Italia. La aceeași categorie au mai fost nominalizați atacantul suedez al Internazionale Milano, *Zlatan Ibrahimovici*, și mijlocășul brazilian al AC Milan, *Kaka*.

www.ski-in-romania.com

TVR 1

Luni 4 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Ebenezer 9.10 Inovații. Documentar 9.40 Cartea europeană (R) 10.10 Fără frontiere (R) 12.00 Serial. Cory și restul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnal TVR 14.00 Sfânta planetă Pământ. Documentar 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Sănătate pentru toți! 16.40 Ne vedem la TVR! 17.35 Eurovision 2008. Prezentarea cântecelor selecționate pentru concurs 17.45 Cu ochii n 4. 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Față în față 19.45 Film. Marțianul meu sonat 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Serial. Dr. House.

Marti 5 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Ozzie, un koala vorbitor 9.10 O dată-n viață (R) 11.00 Profesioniștii (R) 12.00 Serial. Cory și restul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Sfânta planetă Pământ. Documentar 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Oglinda retrovizoare 16.40 Ne vedem la TVR! 17.40 Cu ochii n 4 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Între bine și rău 20.50 Serial. Anatonie lui Grey 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Serial. Vânător nocturn.

Invitatul emisiunii „Profesioniștii” va fi actorul Victor Rebengiuc

Miercuri 6 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Eloise în timpul Crăciunului 9.10 Între bine și rău (R) 10.45 Colecții celebre 11.00 Garantat 100% (R) 12.00 Serial. Cory și restul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Sfânta planetă Pământ. Documentar 14.30 Oameni ca noi 15.00 Bagaj pentru... Europa 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Pe ce dăm banii? 16.40 Ne vedem la TVR! 17.45 Cu ochii n 4 18.00 Jurnalul TVR 19.45 Față în față 20.20 Ochiul magic 21.10 Andrea Bocelli. Documentar 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Secretul ochilor verzi.

Joi 7 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Eloise și viața la hotel 9.10 Tezaur folcloric (R) 10.10 Sănătate pentru toți (R) 11.30 Reflector (R) 12.00 Serial. Cory și restul lumii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Sfânta planetă Pământ. Documentar 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Linia verde 16.40 Interes general 17.45 Cu ochii n 4 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Fără frontiere 20.10 DOCU-JOI – Regele nu moare. Documentar 21.10 Andrea Bocelli. Documentar 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Secretele Mafiei.

Vineri 8 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Film. Fiul lui Moș Crăciun 9.10 Cafeneaua astrelor (R) 11.40 Colecții celebre 11.55 Tenis: România–Franța 17.45 Cu ochii n 4. 18.00 Jurnalul TVR 19.15 O dată-n viață (R) 20.50 Serial. CSI-Crime și investigații 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Gheotul.

Sâmbătă 9 februarie

6.10 Parlamentul României 7.00 Cărarea Împărăției 7.30 Pelerin 8.00 Desene animate 9.00 De nota... 10.10 Inovații. Documentar 11.00 Provincialii 11.30 Concert Jon Bon Jovi 13.00 Tenis: România–Franța 16.00 Garantat 100% 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Eurovision. Selecția națională (I.) 20.35 Jurnal 20.40 Eurovision. Selecția națională (II.) 22.10 Film. Apocalipsa.

Duminică 10 februarie

6.10 Universul credinței 7.30 Semne 8.00 Desene animate 9.00 Ghici cine câștigă? 9.40 Dr. Fix 10.00 Inovații. Documentar 10.30 Viața satului 12.00 Tenis: România–Franța 17.00 Circul Massimo 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Film. O altă viață 21.00 Film. Mica Britanie 21.40 Film. O parte din inima mea.

TVR 2

Luni 4 februarie

6.00 Ora populară (R) 7.30 Poftă bună! (R) 8.05 Serial. Edgemont 9.10 Tonomatul DP2 10.40 Serial. Verdict crimă 11.35 Atenție, se cântă! 12.30 Dincolo de cântec (R) 13.30 Natură și aventură (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 18.35 Replay 19.00 Serial. Miracole 19.35 Dincolo de hartă 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Discuții fără perdea.

Marti 5 februarie

6.00 Ulița spre Europa (R) 6.35 Ray Mears vă invită la masă. Documentar 7.35 Serial. Miracole 8.05 Serial. Orgolii 9.10 Tonomatul DP2 10.45 Serial. Verdict crimă 11.35 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 19.00 Serial. Miracole 19.35 Familii în impas 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Citadela.

Miercuri 6 februarie

6.00 Motomagia (R) 6.35 Ray Mears vă invită la masă. Documentar 7.35 Serial. Miracole 8.05 Serial. Orgolii (R) 10.40 Serial. Verdict crimă 11.35 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 18.35 Replay 19.00 Serial. Miracole 19.30 Bugetul meu 20.00 Jurnal TVR 20.45 Fotbal: Italia–Portugalia 22.45 Film. Dantelăresele.

Joi 7 februarie

6.00 Autocritica (R) 6.35 Ray Mears vă invită la masă. Documentar 7.35 Serial. Miracole 8.05 Serial. Orgolii (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.40 Serial. Verdict crimă 11.35 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 18.35 Replay 19.00 Serial. Miracole 19.30 Arena leilor 21.30 Film. Reilly: aventurile unui spion.

Vineri 8 februarie

6.00 Bugetul meu (R) 6.35 Ray Mears vă invită la masă. Documentar 7.35 Serial. Miracole (R) 8.05 Serial. Orgolii 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. Verdict crimă 11.35 Popasuri folclorice 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Orgolii 18.35 Replay 19.00 Serial. Miracole 19.30 D'ale lu' Mitică 20.30 Ora de știri 20.30 Coolmea distracției 22.30 Serial. Whistler.

Sâmbătă 9 februarie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Serial. Miracole (R) 7.00 Medalion folcloric 7.30 ABC... De ce? 8.00 Științe aplicate. Documentar 9.05 Natură și aventură 10.10 Zoom/2. 10.45 Liber pe contrasens 11.45 Atenție, se cântă! 12.45 D'ale lu' Mitică 13.45 Via sacra 15.00 Lumea de aproape (R) 17.00 Rugby: Franța–Irlanda 18.30 Celebritățile timpului tău 18.45 Europa altfel 19.00 Serial. Dreptul la apărare 20.00 Campionatul de comedie 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Inspectorul Linley 22.30 Film. Pulp Fiction.

Măriuca Mihăilescu și Cristi Nistor prezintă „Liber pe contrasens”

Duminică 10 februarie

6.00 Atenție, se cântă! (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Motomagia 10.30 Autocritica 11.00 H...ora prichindeilor 12.00 Dincolo de hartă (R) 13.45 Atlas 14.15 Poftă bună! 15.30 Autostrada TVR 16.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Parfumul iubirii 18.40 Serial. Edgemont 19.50 Serial. Fiara 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Viața pe Marte 22.30 Film. Ultima stație: Veneția.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

4 FEBRUARIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

5 FEBRUARIE, MARȚI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: Moment poetic 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

6 FEBRUARIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

7 FEBRUARIE, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnata de Edga Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

8 FEBRUARIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „Lumea femeilor” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

9 FEBRUARIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Teatru radiofonic 17.20: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

10 FEBRUARIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Sinteza știrilor săptămânii 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 16.55: Magazinul „Lumea femeilor” (reluare) 17.25: Emisiune religioasă baptistă 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

6 februarie 2008 (mtv ora 13.00)

Reluare: 8 februarie 2008 (m2 ora 10.35)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Săptămâna viitoare, oaspetele studioului nostru va fi unul dintre cei mai mari gânditori români contemporani, Horia-Roman Patapievici. Vom purta o discuție despre una din cărțile sale, intitulată „Omul recent”. Discuția va încerca să dea explicații la unele fenomene ale zilelor noastre, dar și la motivele crizei minorităților mici la număr.

Realizator: **Aurel Becan**

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni–Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă–duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130
Fax: 66/465–142
Mobil: 30/635–7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

**Anunț viitorii mei clienți
că la 7 ianuarie 2008
mi-am început
activitatea
de avocat.**

Adresa biroului:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.hu

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

UMOR

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Amintiri străvechi din Chitighaz

Printre cele mai minunate lucruri din viața noastră sunt fotografiile de familie. De multe ori, doar uitându-ne la fotografii ne aducem aminte de momente semnificative din viața noastră. Fotografia e o poveste pe care de multe ori o spui fără să fii nevoit să scoți un cuvânt. Fotografiile alăturate sunt imagini din colecția *Mariei Ardelean*, născută *Pomuț*, din Chitighaz. Fiecare imagine are o mică poveste, tristă sau fericită, despre care tanti Maria mi-a povestit cu mare bucurie. Amintiri din viața familiei Pomuț de la Chitighaz veți putea citi într-un număr viitor al revistei noastre.

◀ Bunicul Gheorghe Pomuț și familia, într-o fotografie din 1906

Școlărița ▶
Maria Pomuț
în anul 1945

Privind această fotografie tanti Maria, cu lacrimi de bucurie în ochi, mi-a povestit că este fotografia ei, de când era la grădiniță. În imaginea de mai sus este vorba despre grădinița din Chitighaz, în anul 1935. Maria Pomuț stă în primul rând, în partea stângă a fotografiei, și mi-a mărturisit, foarte mândră: „aceea sunt eu care are pantofi în picioare”. Majoritatea copiilor sunt desculți, pentru că „așa erau vremurile, grele”. Dar ea avea pantofi pentru că era singură la părinți. „Am fost atunci peste o sută de copii la grădiniță, și toți vorbeam românește, cu toate că atunci era grădiniță ungurească, nu ca acum...”, mărturisește Maria Pomuț.

Anca L. Butar

FOAIA
românească
1 februarie 2008
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2008: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.